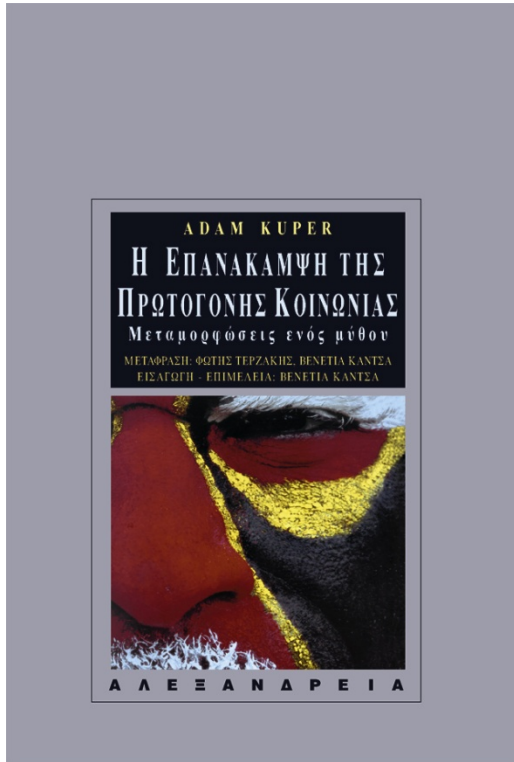

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Άνταμ Κούπερ

**Η ΕΠΑΝΑΚΑΜΨΗ ΤΗΣ
ΠΡΩΤΟΓΟΝΗΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ****Μεταμορφώσεις ενός
μύθου**

Μετάφραση: Φώτης Τερζάκης, Βενετία Καντσά

Εισαγωγή – Επιμέλεια: Βενετία Καντσά

ISBN 978-960-221-370-4, α' έκδ. Ιανουάριος 2007, τιμή: 30,00 € (χωρίς Φ.Π.Α.)

«Οι πρωτόγονες κοινωνίες -στην πραγματικότητα, οι πρωτόγονοι άνθρωποι- είναι επινοήσεις της δυτικής φαντασίας. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι έννοιες του πρωτόγονου δεν εξυπηρετούν κανένα σκοπό. Όπως οι εναλλακτικοί κόσμοι της επιστημονικής φαντασίας, έτσι και οι ιδέες για την πρωτόγονη κοινωνία μάς βοηθούν να σκεφτούμε για τις δικές μας κοινωνίες. Ο πρωτόγονος, ο βάρβαρος, ο άγριος είναι τα αντίθετά μας μεγέθη. Είναι ό,τι δεν είμαστε. Μας καθορίζουν όπως τους καθορίζουμε. Αυτή είναι μια παλιά ιστορία στη Δύση. Ο Θουκυδίδης επισήμανε ότι ο Όμηρος δεν ονόμαζε τους ήρωές του Έλληνες. «Δεν χρησιμοποιεί καν τον όρο βάρβαρος», σημείωνε, «πιθανά γιατί οι Έλληνες δεν είχαν ακόμα διαχωριστεί από τον υπόλοιπο κόσμο με μία διακριτή ονομασία» Αμέσως όμως μόλις συνελήφθη η ιδέα των Ελλήνων, το αντίθετό της είχε επινοηθεί. Οι Έλληνες και οι βάρβαροι ήταν δίδυμες γεννήσεις.

Οι πρωτόγονοι άνθρωποι είναι ευμετάβλητα πλάσματα που μπορούν να παίξουν πολλούς ρόλους. Η εικόνα μας για το τι είναι πρωτόγονο εξαρτάται από το τι, σε κάθε συγκεκριμένη στιγμή, μπορεί να θεωρούμε πολιτισμένο. Αν έχουμε διάθεση αυτοπεποίθησης, περιφρονούμε τους πρωτόγονους επειδή στερούνται των πλεονεκτημάτων μας. Αν είμαστε απαισιόδοχοι, φαίνεται να προσφέρουν το μοντέλο ενός καλύτερου, περισσότερο ελεύθερου, υγιέστερου και πιο φυσικού τρόπου ζωής. Αν είμαστε σκεπτικιστές, μπορεί να επαναλαμβάνουμε τον Μονταίν και να ισχυριζόμαστε ότι δεν είμαστε καλύτεροι από τους πρωτόγονους. Οι αρχαίοι Έλληνες ενδιαφέρονταν ιδιαίτερα για την πολιτική των βαρβάρων, οι σύγχρονοι γερμανοί μελετητές για τη μυθολογία τους, οι βικτωριανοί Άγγλοι για τα ήθη και τους νόμους τους, ενώ οι γάλλοι ζωγράφοι από τον Γκωγκέν και τον Πικάσο μέχρι τους σουρεαλιστές ήταν γοητευμένοι από αυτό που αποκαλούσαν πρωτόγονη τέχνη. Αυτές οι

ιδέες δεν είναι σταθερές, γιατί η εικόνα που έχουμε για τον εαυτό μας μπορεί να αλλάξει. Ωστόσο, συχνά είναι εντυπωσιακά διαρκείς.»

(από τον πρόλογο του συγγραφέα για την ελληνική έκδοση)

«Το εντυπωσιακό χαρακτηριστικό της θεωρίας της «πρωτόγονης κοινωνίας» είναι η διάρκεια και η αντοχή της στα χρόνια που ακολούθησαν, ενάντια στις εθνογραφικές της διαψεύσεις και παρά τις, διαφορετικές κατά τα άλλα, θέσεις των θεωρητικών σχολών που την υιοθέτησαν. Για την ερμηνεία αυτής της εντυπωσιακής συνέχειας ο Κούπερ επιστρατεύει δύο έννοιες: την έννοια της μεταμόρφωσης των ιδεών και εκείνη του μύθου . . .

Η ανθεκτικότητα του μύθου της «πρωτόγονης κοινωνίας» έγκειται στο ότι αναφερόταν σε σημαντικά κοινωνικά ζητήματα όπως η οικογένεια, το κράτος, η υπηκοότητα, πρόσφερε δυνατότητα μεταμορφώσεων που μπορούσαν να ανταποκριθούν σε κάθε ειδικό ενδιαφέρον, ανεξάρτητα από τις άλλες θεωρητικές προκείμενες, και τέλος δημιούργησε μια παράδοση επίλυσης προβλημάτων με μόνη αναφορά στην ύπαρξή της.»

(από την εισαγωγή της επιμελήτριας)